

Memo Archeologie

**BP Philipsterrein Hilversum 2021 (gemeente
Hilversum)**

projectnummer 0472462.100
revisie 00
24 augustus 2023

Memo Archeologie

BP Philipsterrein Hilversum 2021 (gemeente Hilversum)

projectnummer 0472462.100
revisie 00
24 augustus 2023

Auteur

V. Van Looveren

Opdrachtgever

Gemeente Hilversum
Dudokpark 1
1217 JE HILVERSUM

datum vrijgave	beschrijving revisie 00	gecontroleerd/KNA vrijgave	vrijgave
24-8-2023		J. Colijn	

Inhoudsopgave		Blz.
1	Inleiding	1
2	Beschrijving onderzoekslocatie	2
2.1	Huidig en toekomstig gebruik	2
2.2	Archeologisch beleid	2
3	Eerder archeologisch onderzoek	3
4	Conclusie en advies	7
	Literatuur en geraadpleegde bronnen	8

1 Inleiding

In augustus 2023 heeft Antea Group in opdracht van de gemeente Hilversum een actualisatie/samenvatting van het eerder uitgevoerde archeologisch onderzoek¹ uitgevoerd voor het plangebied "Philipsterrein Hilversum" in de gemeente Hilversum.

Aanleiding voor deze actualisatie is het voornemen om de herinrichting van het plangebied die enkele jaren heeft stilgelegen, terug op te starten. Het plangebied is niet gewijzigd. Bij herinrichting van het plangebied kunnen eventuele archeologische waarden worden verstoord. Voor deze herinrichting dient een nieuw bestemmingsplan opgesteld te worden. Onderhavige actualisatie dient als onderbouwing voor dit bestemmingsplan.

Dit onderzoek is uitgevoerd conform de BRL 4000, protocol 4002 met daarin besloten de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA), versie 4.1. Voor de KNA-protocollen 4001 (PvE), 4002 (bureauonderzoek), 4003 (inventariserend veldonderzoek) en 4004 (opgraven) is Antea Group gecertificeerd conform de SIKB-BRL 4000 (Beoordelingsrichtlijn voor archeologie).

Afbeelding 1. Weergave van het plangebied op een actuele luchtfoto.

¹ De Jonge en Van Breda, 2010. Bouma, 2021.

2 Beschrijving onderzoekslocatie

2.1 Huidig en toekomstig gebruik

Huidig gebruik plangebied

Het plangebied bestaat momenteel uit bebouwd gebied. In het verleden was het bedrijf Philips hier gevestigd.

Consequenties toekomstig gebruik

De opdrachtgever is voornemens het terrein her in te richten en er circa 250 woningen te bouwen. Hierbij dienen ook infrastructuurwerken uitgevoerd te worden, voor de aanleg van wegen, riolen en kabels en leidingen.

Afbeelding 2. Het definitief ontwerp.

2.2 Archeologisch beleid

Het plangebied valt binnen het vigerende bestemmingsplan ‘Kamerlingh Onnesweg, waarvoor een dubbelbestemming “waarde – archeologie – Na 1850 bebouwd gebied – Hoog en middelhoog” is opgenomen. Bij deze dubbelbestemming(en) is archeologisch onderzoek noodzakelijk bij bodemingrepen groter dan 100 m² en dieper dan 0,40m -mv.

3 Eerder archeologisch onderzoek

In 2010 is een archeologisch bureau- en inventariserend booronderzoek uitgevoerd op het Philipsterrein. Uit deze onderzoeken is gebleken dat in een deel van het plangebied zich de top van een begraven intacte bodem bevindt. Dit niveau is in 10 van de 32 boringen aangetroffen. In of op deze bodem kunnen archeologische resten worden verwacht van het paleolithicum tot de middeleeuwen. In de overige boringen bleek het bodemprofiel volledig te zijn omgewerkt. Het booronderzoek resulteerde in een advies om een proefsleuvenonderzoek uit te voeren in het gedeelte van het plangebied waar de bodem nog intact is. Voor de overige delen van het plangebied werd vervolgonderzoek niet noodzakelijk geacht (Afbeelding 3).²

In 2020 werd een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd, gevolgd door een archeologische opgraving (Afbeelding 4). In het centrale deel van het plangebied werd een deel van een boerenerf aangetroffen uit vermoedelijk de 17^e of 18^e eeuw, met mogelijk een bijhorende akker (Afbeelding 5). De omvang kon niet met zekerheid worden vastgesteld, omdat grote delen van het terrein door de bestaande bebouwing en door brede diepe rioolsleuven verstoord waren.³

---

² De Jonge en Van Breda, 2010.

³ Bouma, 2021.

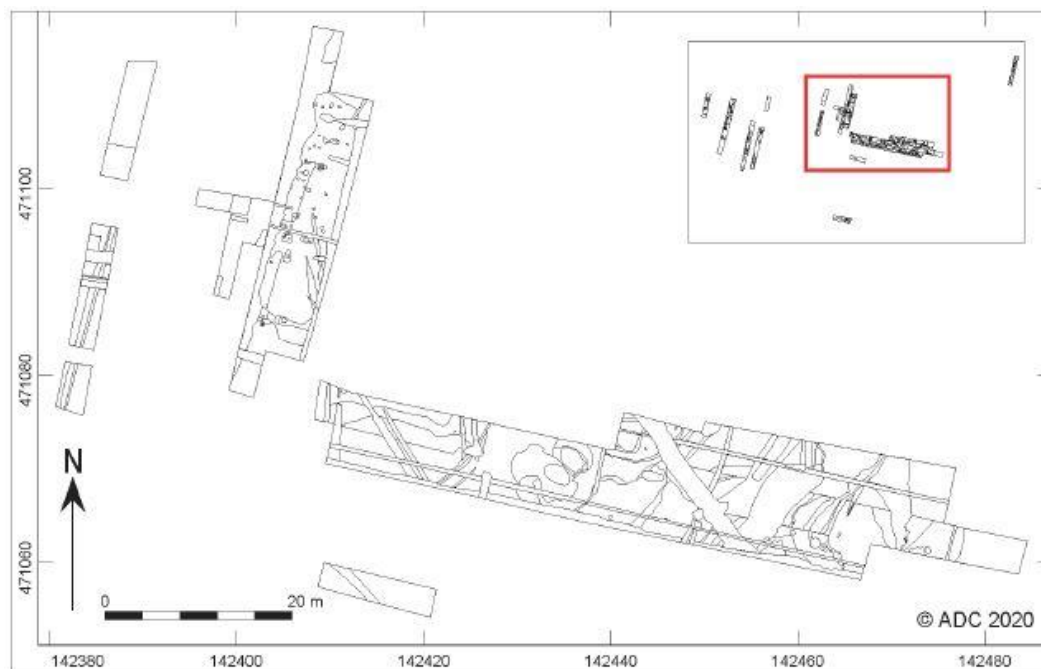
Abbeelding 3. Advieskaart op basis van het verkennend booronderzoek (bron: De Jonge en Van Breda, 2010).

Afbeelding 4. De onderzochte sleuven op het Philipsterrein.

Afbeelding 5. Sporenkaart van het centrale deel van het plangebied.

4 Conclusie en advies

Bij het proefsleuvenonderzoek werd vastgesteld dat in het westelijk en oostelijke deel van de zone met (deels) intacte begraven podzollbodems geen archeologische vindplaatsen aanwezig zijn.

De vindplaats die in het centrale deel van het plangebied werd aangetroffen werd door middel van een archeologische opgraving verder onderzocht en wordt derhalve 'ex situ' bewaard. Bij het onderzoek werd vastgesteld dat de bestaande bebouwing en rioleringswerken e.d. in de omgeving de archeologische resten danig verstoord hadden. De verwachting is dat er onder de bestaande bebouwing geen intacte archeologische resten aanwezig zijn.

Hiermee is het einde van de AMZ-cyclus bereikt. Er rest geen archeologische verwachting meer op het plangebied en verder archeologisch onderzoek is derhalve niet noodzakelijk. In het nieuwe bestemmingsplan is het dus ook niet noodzakelijk een dubbelbestemming archeologie op te nemen.

Wel kan onderstaande clause opgenomen worden voor de kleine kans dat toch intacte resten aangetroffen worden:

De mogelijkheid bestaat altijd dat er tijdens graafwerkzaamheden toch losse sporen en vondsten worden aangetroffen. Het betreft dan waarschijnlijk resten die niet door de bestaande bebouwing verstoord zijn. Op grond van artikel 5.10 van de Erfgoedwet dient zo spoedig mogelijk melding te worden gemaakt van de vondst bij de Minister (de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed: telefoon 033-4217456). Een vondstmelding bij de gemeentelijk of provinciaal archeoloog kan ook.

Literatuur en geraadpleegde bronnen

Bouma, N., 2021: *Een boerenerf uit de 17^e en 18^e eeuw aan de Anton Philipsweg in Hilversum. Een Inventariserend Veldonderzoek in de vorm van proefsleuven met doorstart naar een opgraving*. ADC Rapport 5361. ADC, Amersfoort.

Jonge, N. de en Breda, W.A. van, 2010: *Anton Philipsweg te Hilversum. Een Bureauonderzoek en Inventariserend Veldonderzoek in de vorm van een verkennend booronderzoek*. ADC Rapport 2467. ADC, Amersfoort.

Nater, C. I., 2018: *Programma van Eisen. Inventariserend Veldonderzoek d.m.v. proefsleuven. Anton Philipsweg te Hilversum*. Antea Group, Oosterhout.

Over Antea Group

Antea Group is het thuis van 1500 trotse ingenieurs en adviseurs. Samen bouwen wij elke dag aan een veilige, gezonde en toekomstbestendige leefomgeving. Je vindt bij ons de allerbeste vakspecialisten van Nederland, maar ook innovatieve oplossingen op het gebied van data, sensing en IT. Hiermee dragen wij bij aan de ontwikkeling van infra, woonwijken of waterwerken. Maar ook aan vraagstukken rondom klimaatadaptatie, energietransitie en de vervangingsopgave. Van onderzoek tot ontwerp, van realisatie tot beheer: voor elke opgave brengen wij de juiste kennis aan tafel. Wij denken kritisch mee en altijd vanuit de mindset om samen voor het beste resultaat te gaan. Op deze manier anticiperen wij op de vragen van vandaag en de oplossingen voor morgen. Al 70 jaar.

Contactgegevens

Beneluxweg 125
4904 SJ OOSTERHOUT
Postbus 40
4900 AA OOSTERHOUT
T. (0162) 48 70 00

www.anteagroup.nl

ISSN: 1570-6273

Copyright © 2023

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de auteurs.

Disclaimer

Antea Group aanvaardt op generlei wijze aansprakelijkheid voor schade welke voortvloeit uit beslissingen genomen op basis van de resultaten van archeologisch (voor)onderzoek.